

Toespraak

van de Voorzitter van de Eerste Kamer, prof.dr. J.A. Bruijn, ter gelegenheid van de onthulling van het kunstwerk in de plenaire zaal van de Eerste Kamer

datum 14 september 2021

Geachtige aanwezigen, beste collega's,

Het is vandaag een bijzondere dag. Het is de eerste vergaderdag van de Eerste Kamer in dit tijdelijke onderkomen.

De broodnodige renovatie van de gebouwen aan het Binnenhof kan nu eindelijk beginnen.

Hier, aan het Lange Voorhout en de Kazernestraat zal het de eerste periode nog even wennen zijn.

De eerste weken zullen in het teken staan ons het gebouw eigen te maken. Net als wanneer je kersvers Kamerlid bent en je weg nog zoekt. Alleen is het nu alsof we alle 75 net verkozen zijn.

Een ieder zal zijn weg moeten vinden, gaat minstens één keer verdwalen en zal hulp vragen de juiste verdieping te vinden om de oversteek te kunnen maken van het gedeelte waar de fracties zitten naar het deel met de vergaderzalen, en weer terug. Maar ook dat zal in een mum van tijd weer gewoon zijn.

Wat natuurlijk niet veranderd is door deze verhuizing, zijn onze werkzaamheden als medewetgever en controleur van de regering.

Om dat werk vanaf de eerste dag op deze locatie te kunnen voortzetten, zijn prachtige voorzieningen getroffen. Net als aan het Binnenhof zijn ook hier vijf commissiekamers en natuurlijk deze plenaire zaal.

Wat direct opvalt is dat de opstelling een kopie is van de plenaire zaal aan het Binnenhof.

De bankjes, het rostrum, het spreekgestoelte en de regeringstafel staan op precies dezelfde plek. De bureaulampen en de inktpotjes zijn zelfs meeverhuisd.

Ook de kinderen van de toekomst op het plafond in de oude plenaire zaal zien we enigszins terug: het gebouw grenst aan het plein van een middelbare school.

Zelfs de *ménagerie du roi*, zoals de Eerste Kamer in de 19e eeuw wel genoemd werd, is met enige verbeelding terug te vinden in de manege hiernaast.

Vanzelfsprekend zijn er ook verschillen, bijvoorbeeld dat deze zaal door een 21e eeuwse architect is gebouwd. Net als het kunstwerk boven het rostrum.

Toen duidelijk werd dat het schilderij van Willem II niet met ons mee zou verhuizen, was natuurlijk de vraag: wat zal er dan op die plek komen?

Samen met kunstadviseurs van de Rijksoverheid is de Huishoudelijke Commissie op zoek gegaan naar een kunstenaar met het beste idee voor deze markante, in het oog springende plek.

Drie kunstenaars hebben ruim een half jaar geleden hun voorstel gepresenteerd aan de HC, onder wie toen nog Jopie Nooren.

Unaniem viel onze keus op het voorstel van Navid Nuur die ons wist te overtuigen met zijn presentatie van een werk dat 21^e eeuws is en tegelijk herkenbare elementen van de 17^e eeuwse plenaire zaal aan het Binnenhof heeft.

datum 14 september 2021

blad 2

Navid Nuur heeft de afgelopen maanden het kunstwerk gemaakt en het is twee weken geleden hier geplaatst.

Hij zal straks zelf veel beter kunnen uitleggen hoe we naar zijn werk kunnen kijken en welke ideeën eraan ten grondslag liggen.

Toch wil ik graag al wel iets zeggen over het kunstwerk. Ik heb het namelijk even mogen bewonderen toen het werd opgehangen.

Wat mij direct opviel waren de volgende drie dingen: het kleurgebruik, de vlakverdeling en de beweging. Alle drie hebben voor mij een verbinding met het politieke werk van de Eerste Kamer.

Laat ik beginnen met het kleurgebruik.

Het is moeilijk te geloven nu er nog een grijze doek voor hangt, maar het is bijzonder kleurrijk, zonder felle kleuren. Het zijn gedekte, ingetogen kleuren die passen bij deze zaal en tegelijk zijn meegenomen uit de oude zaal. Ook het in die zaal dominante goud van het plafond is op een magistrale wijze verwerkt. Op het eerste gezicht zie je het niet, maar als je het eenmaal hebt gezien, blijf je het zien.

Het kleurgebruik staat voor mij symbool voor het karakter van de Eerste Kamer: niet schreeuwerig en op de voorgrond, maar passend bij onze *chambre de réflexion*. Tegelijk is het ook het enige echt gekleurde object in deze zaal. Met recht een blikvanger.

Dan de vlakverdeling.

Alles is vervat in begrensde rechthoeken die mij doen denken aan de politiek. Fracties die duidelijk afgebakend van elkaar politiek bedrijven, maar samen toch een geheel vormen: de Eerste Kamer.

Ten slotte de beweging.

In de vlakken zit beweging, zonder dat het werk daadwerkelijk beweegt. Je positie in de zaal bepaalt je beeld van het werk. Zodra je loopt, een andere positie inneemt, zie je iets anders. Ook dat staat voor mij symbool voor de politiek.

We kijken naar hetzelfde, maar zien allemaal iets anders. En met elkaar zie je het geheel. Dat is de complementariteit van het parlement. Dat is de verbindende kracht van dit kunstwerk.

Navid Nuur heeft in een interview eens gezegd dat hij hoopt dat als je zijn kunst toelaat, zoals wij nu doen, dat je net op een andere manier leert denken.

Vertaald naar de politiek zouden we tijdens het debat ons ook eens in de positie van de ander kunnen verplaatsen. Ook dat past bij deze kamer van reflectie.

Ik kan me voorstellen dat u nu eindelijk wel eens het werk met eigen ogen wilt zien.

Rest mij nog een ding voor ik tot de onthulling overga:

Vanaf deze plek spreek ik graag grote dank uit aan mijn collega's binnen de Huishoudelijke Commissie, onder wie Jopie Nooren, de leden van de kunstcommissie, de kunstadviseurs en alle griffiemedewerkers die betrokken zijn bij de totstandkoming van het kunstwerk.

Tot slot, heel veel dank aan Navid Nuur die het politieke handwerk zo meesterlijk vertaald heeft naar dit kunstwerk.